

**Werkzaamheden van de Parlementaire Assemblée van de Unie
voor de Middellandse Zee (PA UvM)**

Verslag van de Belgische delegatie

***Promotion of economic cooperation between the two shores of the
Mediterranean: Revitalising the Barcelona process on its 30th
anniversary***

Caïro (Egypte), 28-29 november 2025

INHOUD

I. INLEIDING	1
II. COMMISSIE- EN BUREAUVERGADERINGEN (28 NOVEMBER)	2
III. FORUM EN VOORZITTERSCONFERENTIE (29 NOVEMBER)	3
IV. BIJLAGE: DECLARATION OF CAÏRO ON THE PROMOTION OF ECONOMIC COOPERATION BETWEEN THE TWO SHORES OF THE MEDITERRANEAN – REVITALISING THE BARCELONA PROCESS ON ITS 30TH ANNIVERSARY (EN)	4

I. INLEIDING

De Parlementaire Assemblée van de Unie voor de Middellandse Zee (PA UvM) vormt de parlementaire dimensie van de Unie voor de Middellandse Zee (UvM), die op 13 juli 2008 in Parijs werd opgericht tijdens de Top van staatshoofden en regeringsleiders van de 43 deelnemende landen.

Het Egyptisch voorzitterschap van de PA UvM in 2025-2026 organiseerde een speciale voorzittersconferentie onder de naam *Promotion of economic cooperation between the two shores of the Mediterranean: Revitalising the Barcelona process on its 30th anniversary*, die plaats vond op 28 en 29 november 2025 in Caïro, Egypte.

Het Egyptisch voorzitterschap wenst hiermee de 30ste verjaardag te herdenken van de start van het Barcelona-proces, dat werd opgezet om de historische banden tussen beide oevers van de Middellandse Zee te versterken. Door de geschiedenis heen is de Middellandse Zee-regio een bakermat geweest van cultureel erfgoed en onderlinge verbondenheid tussen beschavingen. Deze verjaardag biedt een belangrijke gelegenheid om de samenwerking op diverse gebieden concreet vorm te geven, op een stevige basis van veiligheid, vrede en welvaart.

In het licht van het bovenstaande benadrukt het Egyptisch voorzitterschap het cruciale belang van het parlementaire luik van de Euro-mediterrane samenwerking als essentieel kanaal voor het bevorderen van de dialoog en de uitwisseling van standpunten over alle kwesties van gemeenschappelijk belang. De conferentie had dan ook tot doel dat parlementaire delegaties van de PA UvM elkaar ontmoeten, ter gelegenheid van de 30ste verjaardag van het Barcelona-proces, teneinde het Euro-Mediterraan partnerschap op alle niveaus te versterken.

De Belgische delegatie was vertegenwoordigd door Senator Griet Van Ryckegem (N-VA), effectief lid van de Belgische PA UvM-delegatie. Verder namen parlamentsvoorzitters, vicevoorzitters en parlamentsleden van de PA UvM-landen en het Europees Parlement deel, evenals vertegenwoordigers van andere internationale en regionale organisaties.

Het programma bestond uit commissie- en bureauvergaderingen op 28 november, en uit een Forum en de voorzittersconferentie op 29 november. Op 30 november was er nog een cultureel programma in de marge van de conferentie met onder meer een bezoek aan het recent geopende Groot Egyptisch Museum, waarvan de bouw onder meer was toevertrouwd aan het Belgisch bedrijf BESIX.

Op 28 november 2025 had Senator Van Ryckegegem nog een ontmoeting met de heer Jeroen Pittoors, Eerste secretaris bij de Ambassade van België in Egypte.

II. COMMISSIE- EN BUREAUVERGADERINGEN (28 NOVEMBER)

De vijf vaste commissies van de PA UvM kwamen op 28 november samengekomen.

De Commissie Politieke Zaken, Veiligheid en Mensenrechten, onder voorzitterschap van het Europees Parlement, kwam samen om aanbevelingen te formuleren ter versterking van de economische samenwerking tussen beide oevers van de Middellandse Zee. De bespreking focuste op de politieke en veiligheidsvoorwaarden die noodzakelijk zijn om economische samenwerking te kunnen bevorderen.

De Commissie Economische en Financiële Zaken, Sociale Zaken en Onderwijs, onder voorzitterschap van Turkije, besprak de economische, sociale en educatieve dimensies die aan de basis liggen van duurzame ontwikkeling en regionale integratie. Deze commissie werkte aanbevelingen uit met het oog op het versterken van de economische samenwerking tussen beide oevers van de Middellandse Zee.

*Mevrouw Griet Vanryckegegem, Belgisch delegatielid, neemt tijdens deze vergadering het woord. Het is voor haar een eer en een voorrecht om als Belgisch senator en Vlaams vertegenwoordiger de parlementaire vergadering te mogen toespreken. Ze bedankt de organisatoren van dit forum voor hun warme gastvrijheid en uitstekende organisatie. De enorme uitdagingen en de grote impact van migratie en crises op de individuele slachtoffers van migratie zijn wereldwijd bekend, ook hier in Egypte. Net zoals het oude Egypte zich aanpaste aan de wisselende stroming van de Nijl, moeten moderne samenlevingen de huidige mondiale uitdagingen met dezelfde veerkracht en vindingrijkheid het hoofd bieden. De uitdagingen op het gebied van migratie zijn aanzienlijk en complex. Elk decennium worden we geconfronteerd met nieuwe conflicten of crises, waardoor het zoeken naar oplossingen even complex is. Deze bijeenkomst is dan ook een cruciaal platform waar we open en respectvol naar gezamenlijke oplossingen moeten zoeken. Als Vlaams parlamentslid en senator hecht Mevrouw Vanryckegegem veel belang aan multilaterale samenwerking en gelooft zij sterk in de kracht van dialoog als drijvende kracht die aan de basis ligt van duurzame oplossingen. Als lid van de Europese Unie en actieve deelnemer aan internationale partnerschappen blijven België en zijn gewesten zich inzetten voor het versterken van de banden tussen de landen rond de Middellandse Zee. Dit sluit aan bij de doelstellingen van de Belgische regeerakkoorden, die prioriteit geven aan internationale samenwerking en het bevorderen van vrede en veiligheid. Ook zou Mevrouw Vanryckegegem graag de nadruk leggen op economische samenwerking tussen de twee oevers van de Middellandse Zee wat betekent dat we aandacht moeten besteden aan een breed scala aan thema's, zoals gelijke rechten, onderwijs en sociale zaken. De dertigste verjaardag van het Barcelona-proces valt samen met een periode waarin de regio opnieuw voor grote uitdagingen staat. De huidige wereldwijde spanningen herinneren ons er op indringende wijze aan dat er behoefte is aan concrete en gecoördineerde samenwerking over grenzen, sectoren en generaties heen. Onze gezamenlijke reactie zal bepalen hoe goed we omgaan met dringende uitdagingen: van de economische crisis tot de klimaatcrisis, ongelijkheid en snelle veranderingen in technologie en in onze bevolking. Sinds 2021 heeft België meer dan honderdduizend asielaanvragen ontvangen op een bevolking van ongeveer 11,8 miljoen. Ondanks grote investeringen in capaciteit en personeel worstelt België met deze enorme toestroom van migranten. Mevrouw Vanryckegegem vertrouwt erop dat het vermogen van de PA UvM tot mobilisatie en dialoog zeker kan bijdragen aan een betere samenwerking en gezamenlijke inspanningen om stabiliteit en vrede in de regio te waarborgen en ervoor te zorgen dat mensen thuis kunnen wonen met gelijke kansen om te leven, te leren en te werken. Er waait een nieuwe wind in Europa en onder impuls van de *Coalition of the Willing* twijfelt Mevrouw Vanryckegegem er niet aan dat de relevante Europese richtlijnen en andere Europese wetgeving geoptimaliseerd kan worden.*

Een strenger, humaan en effectief migratiebeleid zal ons allen ten goede komen; dat is de weg die we moeten inslaan. Daarom kijken we uit naar de resultaten van de Europese onderhandelingen en streven we naar een rechtvaardige, doeltreffende oplossing. Nu Denemarken van 1 juli tot en met 31 december 2025 het voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie bekleedt, hebben we er alle vertrouwen in dat er een goed resultaat zal worden bereikt met betrekking tot het nieuwe Europese beleid inzake economische welvaart dat hier op de agenda staat. Van de piramiden die tegen alle verwachtingen in zijn verrezen tot de innovaties die we nu nastreven: de geschiedenis laat zien dat menselijke kracht en aanpassingsvermogen door de tijd heen constant blijven. Ten slotte kijkt Mevrouw Vanryckegem er nog naar uit om meningen en standpunten te horen die nieuwe perspectieven kunnen bieden en mogelijk de toekomstige samenwerking kunnen versterken.

De Commissie Vrouwenrechten, onder voorzitterschap van Italië, behandelde de rol van gendergelijkheid in het versterken van economische samenwerking tussen beide oevers van de Middellandse Zee. Daarbij werd nagegaan hoe de bevordering van vrouwenrechten bijdraagt tot duurzame ontwikkeling en regionale integratie.

De Commissie Levenskwaliteit, Uitwisselingen tussen het Maatschappelijk Middenveld en Cultuur, onder voorzitterschap van Marokko, besprak de bijdrage van sociale en culturele factoren tot een grotere economische samenwerking. De focus lag op het verbeteren van de levenskwaliteit, het bevorderen van uitwisselingen tussen civiele samenlevingen en het versterken van wederzijds cultureel begrip als hefboom voor duurzame ontwikkeling en regionale integratie.

De Commissie Energie, Milieu en Water, onder voorzitterschap van Portugal, besprak de rol van energie, milieubescherming en waterbeheer in het versterken van de economische samenwerking tussen beide oevers van de Middellandse Zee. De nadruk lag op het belang van duurzaam gebruik van hulpbronnen en milieubescherming voor regionale integratie en ontwikkeling.

De aanbevelingen van de commissies worden de volgende dag door de respectievelijke voorzitters mondeling toegelicht tijdens de thematisch panels van het forum van de volgende dag.

Verder kwam ook het Bureau, bestaande uit het Europees Parlement, Spanje, Egypte en Marokko, evenals het Uitgebreid Bureau op 28 november samengekomen. De Belgische delegatie is in beide organen niet vertegenwoordigd.

III. FORUM EN VOorzITTERSCONFERENTIE (29 NOVEMBER)

Op 29 november vond het Forum en de Voorzittersconferentie plaats.

De werkzaamheden werden in de voormiddag geopend met een welkomstwoord van het Egyptische voorzitterschap van de PA UvM. Vervolgens namen de leden van het Bureau van de PA UvM het woord, waarna de parlementsvoorzitters en de delegatievoorzitters hun visie uiteenzetten over de toekomst van de Euro-Mediterrane samenwerking, met het oog op de goedkeuring van een gemeenschappelijke verklaring.

In de namiddag vond een eerste thematisch panel plaats over vrede en stabiliteit in de Mediterrane regio, en een tweede over de uitwerking van een positieve agenda voor de Euro-Mediterrane regio, met bijzondere aandacht voor economische samenwerking en een nieuw pact voor het Middellandse Zeegebied. Na inleidende opmerkingen van het Egyptische voorzitterschap, en voorstelling van de aanbevelingen van de commissies door commissievoorzitters, volgde een gedachtewisseling tussen PA UvM-leden.

Na de behandeling van de amendementen werd de Verklaring van Caïro (bijlage) goedgekeurd.

Het Egyptisch voorzitterschap sloot hierbij de werkzaamheden van het Forum en de Voorzittersconferentie.

*

* *

IV. BIJLAGE: *DECLARATION OF CAIRO ON THE PROMOTION OF ECONOMIC COOPERATION BETWEEN THE TWO SHORES OF THE MEDITERRANEAN – REVITALISING THE BARCELONA PROCESS ON ITS 30TH ANNIVERSARY (EN)*

CAIRO DECLARATION

PA-UfM Forum and Summit of Speakers: Promotion of Economic Cooperation between the Two Shores of the Mediterranean – Revitalising the Barcelona Process on its 30th Anniversary

Cairo, 28–29 November 2025

The Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean (PA-UfM) Forum and Summit of Speakers on "*Promotion of Economic Cooperation between the Two Shores of the Mediterranean – Revitalising the Barcelona Process on its 30th Anniversary*" was held in Cairo, on 28 and 29 November 2025, within the framework of the Egyptian Presidency of the Parliamentary Assembly of the Union for the Mediterranean (PA-UfM). This high-level event brought together Speakers, Deputy Speakers, and parliamentary representatives from the Parliaments member of the Assembly, as well as representatives of other international and regional organisations.

Shared Vision. A Changing Mediterranean: Thirty Years After Barcelona Process

1. The Assembly reaffirms that the Mediterranean remains a common and interdependent space, facing increasingly complex and interconnected challenges that demand it be placed at the heart of both European and regional strategic agendas. The Assembly underlines the essential importance of peace, security, stability, dialogue, and respect for international law as the foundations of regional cooperation.

2. Marking the 30th anniversary of the Barcelona Process, the Assembly notes that the Euro-Mediterranean region has undergone profound transformation. This anniversary comes at a moment of great turbulence: the conflict in the Middle East has reaffirmed that the stability of the region is vital for global peace, while the gap between the rising humanitarian needs and available resources is widening economic disparities, climate emergencies, and social fragility. This threatens sustainable development and resilience of the region and undermines progress on Sustainable Development Goals, deepening divisions and fuelling instability. The coming decade represents a pivotal opportunity for the Euro-Mediterranean region to address complex risks, reinforce cooperation, and prevent further fragmentation. In this critical context, the Assembly calls for a renewed commitment to multilateralism. In an unstable regional geopolitical environment, the UfM will once again gain full relevance as the only structured dialogue forum in the region in which 43 Member States participate, including Israel and Palestine.

Commitment to Peace and stability

3. The Assembly commends the diplomatic efforts led by the United States of America and the Arab Republic of Egypt, supported by Qatar, Türkiye and other regional partners for their decisive role in mediating the ceasefire in Gaza, delivering humanitarian assistance, and advancing peace. These efforts represent a crucial step toward lasting peace, stability, and reconstruction in the region. The Assembly praises Egypt's leadership for convening the Sharm el-Sheikh Summit for Peace held on 13 October, and for its initiative to celebrate the 30th Anniversary of the Barcelona process in Cairo.

4. Welcoming the outcome of the Sharm el-Sheikh Summit, the Assembly calls on all international actors and concerned parties to continue working on the implementation of the "Comprehensive Plan to end the Gaza Conflict" and the UN Security Council resolution 2803 (2025) that endorses the plan. It urges for the full respect of the ceasefire, unhindered humanitarian access to Gaza, opening all crossings, beginning reconstruction and recovery of Gaza as soon as possible. It calls for Israeli withdrawal from Gaza, based on standards, milestones, and timeframes linked to demilitarization, alongside support for the reform programme of the Palestinian Authority. The Assembly reiterates its commitment to forge a credible political path towards lasting peace and security, through sustained and coordinated efforts to consolidate the truce based on the two-state solution.

5. It strongly condemns all terrorist attacks on any civilians, urges Hamas to return the last remains of all Israeli hostages being held in Gaza.

6. The Assembly condemns any attempts of any expansion of Israeli settlements and the annexation of the West Bank, including east Jerusalem, which are illegal under international law. Also, rejects individual or collective displacement, forced or otherwise, of Palestinians from any part of the occupied territory.

7. It calls to resume direct negotiations between the Palestinian Authority and Israel, supported by the international community and relevant regional partners, as the only solution for a long-lasting peace. Expresses its continued support for the Palestinian authority including its ongoing reform with a view to its return to Gaza, while calling on Israel to release withheld clearance revenues necessary to ensure the proper functioning of the Palestinian authorities and the delivery of essential services to the population.

8. The Assembly underlines the essential role that the PA-UfM must play in supporting a shared, sustainable path to peace in the region. It stresses that parliamentary diplomacy, through dialogue, confidence-building, and sustained engagement between elected representatives, is a unique tool to foster mutual understanding, reconciliation, and long-term stability across the Mediterranean.

9. It emphasizes the importance of restoring stability in Libya by the unification of all institutions and the pursuit of a political solution, while rejecting the intervention of foreign forces, calling for the withdrawal of foreign fighters, and enabling the Libyan state to regain its full sovereignty, while stressing the need to hold presidential and parliamentary elections within a specific timeframe. It also recognizes and supports the work of the United Nations, through UNSMIL and the UN SRSG for Libya, to achieve this objective.

10. The Assembly expresses its serious concern about the deteriorating situation in Sudan. It calls for an immediate and lasting ceasefire sustained, rapid, safe, and unhindered access of humanitarian assistance to the Sudanese population, and involvement of Sudanese parties in a comprehensive political process with full national ownership, away from external interference, in a way that preserves the unity of the state and its institutions. The Assembly also notes the importance of efforts by relevant regional organizations to support dialogue to prevent the escalation, in full respect of Sudan's sovereignty and territorial integrity.

11. The Assembly recalls the progress made in Syria. Although many challenges remain, the establishment of an interim administration has contributed to improve stability. While we welcome the indirect elections that were held, we stress the importance of holding genuine elections in line with international standards, allowing for the full political participation of all Syrians. We urge all actors to continue supporting an inclusive and Syrian-led political process that meets the aspirations of the Syrian people, in line with the relevant UN Security Council Resolutions, including UNSCR 2254. In light of the episodes of sectarian violence throughout Syria, we reiterate that the protection of Syria's ethnic and religious minorities is essential for national reconciliation and lasting peace, and strongly condemn all attacks targeting such communities.

12 Recognizing Egypt's heavy reliance on the Nile River in a context of its water scarcity, the Assembly reiterates its support to Egypt's water security and the compliance with international law, including concerning the Ethiopian Renaissance Dam. The Assembly strongly encourages transboundary cooperation among riparian countries based on the principles of prior notification, cooperation and "do no harm".

13 The Assembly emphasizes the need to address the root causes of conflicts and instability in the region, support the nation-state and its institutions, respect the sovereignty, unity, and territorial integrity of states, refrain from interfering in their internal affairs, and adhere to international law and the Charter of the United Nations, as well as relevant resolutions of the Security Council. In this regard, the Assembly calls on Israel to respect the relevant international resolutions concerning the sovereignty of Syria and Lebanon.

Key Regional Challenges and Cooperation. The Pact for the Mediterranean

14. The Assembly highlights that the most pressing challenges: stability, security, terrorism, economic resilience, migration, climate change, employment, education, health, gender equality, transport, energy, and biodiversity, can be only addressed enhancing cooperation. Strengthening education, youth and women empowerment, promoting sustainable economic integration, supporting energy transition and green technologies, enhancing water resilience and the blue economy, and fostering digital and transport connectivity are essential priorities for inclusive and sustainable regional growth. Furthermore, protecting biodiversity and enhancing climate resilience across the Mediterranean are vital to safeguard natural resources and prevent environmental degradation that could exacerbate social and economic fragility.

15. Thirty years after the Barcelona Declaration, revitalising regional multilateral cooperation in the Mediterranean is therefore essential to restoring both regional and global stability. In this spirit, the Assembly welcomes the Pact for the Mediterranean as an opportunity to relaunch the Barcelona Process on a renewed and more operational basis. The synergies between the Mediterranean Pact and the UfM reform are reflected in the Pact's recognition of the UfM's central role in the region, as well as in the coordination and implementation of some of its projects. The Assembly expresses its hope that the Pact will have a genuine regional scope and congratulates the initiators on key flagship initiatives, including the establishment of a Mediterranean University to foster student and staff exchanges across the region, and the creation of a Mediterranean Science Diplomacy Centre. The Assembly welcomes the Pact's focus on human capital as a driver of innovation, on promoting economic growth, job creation, and regional integration, and on ensuring stability, crisis preparedness, and safe and regular migration.

16. The Assembly stresses that addressing the root causes of migration is key to fighting illegal migration and creating development opportunities. The Assembly welcomes that the Pact for the Mediterranean explicitly addresses the issue of migration, calling for strengthening migration governance, improving border management, supporting efforts to fight against smuggling and trafficking in human beings, as well as fostering legal migration and mobility, in line with international law and human rights. The Assembly also, stresses the importance of allocating adequate financial resources to these ambitious objectives to ensure they translate into tangible results for the region.

17. It stresses the importance of creating regular reporting mechanisms so that the Assembly can track progress on Pact initiatives and provide recommendations accordingly. The Assembly acknowledges the Union for the Mediterranean's (UfM) role in fostering regional cooperation through its convening power and its expertise, recognises the UfM as a valuable partner in the implementation of the Pact in priority policy areas.

Promoting Economic Cooperation in the Mediterranean

18. The Assembly highlights that economic cooperation across the Mediterranean is a key pillar for regional stability, inclusive growth, and job creation, particularly for young people and women. It stresses that sustainable investment, trade facilitation and the development of integrated value chains can contribute to economic resilience, further reduce disparities, and strengthen the attractiveness of the region for both domestic and international investors.

19. The Assembly stresses the importance of concentrating investments in economic integration and innovation, all technologies including support for green technologies, the blue economy, the digital and transport connectivity, the Artificial Intelligence and the semiconductors, the industry, the energy transition, the water security, the food security and climate-resilient infrastructure. It calls on Mediterranean partners to strengthen public-private partnerships, enhance cross-border investment frameworks, and implement projects that generate tangible economic and social benefits for local communities.

20. It emphasises the importance of expanding Euro-Mediterranean synergies to a wider range of partners, in particular to countries in neighbouring regions.

** The Hungarian National Assembly does not agree with some parts of paragraphs 15 and 16.*